

Fjarskiptastofa

Guðmann Bragi Birgisson

Sent með tölvupósti

Akureyri, 6. febrúar 2024

Efni: Umsögn frá Tengir hf. vegna samráðsskjals Fjarskiptastofu 23. janúar 2024 í tengslum við markaðsgreiningu og álagningu kvaða á mörkuðum 3a og 3b

1. Hvað varðar þörf á að FST taki nýja bráðabirgðaákvörðun til að eyða mögulegri réttaróvissu, telur Tengir ekki þörf á því og ljóst að fyrri markaðsgreining og kvaðir sem tengjast henni séu þá áfram í gildi samkv. 48. gr. reglugerðar nr. 556 um markaðsgreiningar á sviði fjarskipta. Í 49. gr. reglugerðarinnar kemur jafnframt fram að FST hafi heimild til að gera setja á nýjar kvaðir sem og breyta eða afnema fyrirbyggjandi kvaðir án fullra markaðsgreininga ef fullnægjandi rök liggja fyrir.
2. Varðandi uppfært mat á því hvort Tengir telst hreint heildsölufyrirtæki:
FST hefur nú skipt um skoðun og telur Tengir ekki lengur uppfylla annað af skilyrðum 59. gr. fjarskiptalaga, þ.e. hátternisskilyrðið.
Tengir taldi að svo væri út frá fyrri samtölum og leiðbeiningum FST á því hvað teldist til heildsölu- og smásölumarkaðar, m.a. að ljósleiðaraheimtaugar sem alla jafna tilheyra heildsölumarkaði, selur Tengir endanotendum á smásölumarkaði þrátt fyrir að um væri að ræða heildsöluvöru samkvæmt markaðsgreiningum. 59. gr. fjarskiptalaga gerir ráð fyrir að fyrirtæki starfi ekki á neinum smásölumarkaði fjarskiptaþjónustu og er vísað tenginguna sem slíka en ekkieiginlega fjarskiptaþjónustu. Tengir býður ekki upp á internet, sjónvarp eða símaþjónustu. Í þeim tilvikum þar sem Tengir veitir bitastraumsþjónustu á neti félagsins er félagið ekki með umtalsverðan markaðsstyrk og fellur það því ekki undir 59. gr. Tengir innheimtir aðgangsgjald að ljósleiðaraneti sínu beint af endanotendum og það felur heldur ekki í sér sölu á fjarskiptaþjónustu á smásölumarkaði samkvæmt 59. gr. Tengir er því ósammála þeirri breyttu afstöðu sem FST hefur kynnt og lýsir yfir áhyggjum af því að þessi afstaða leiði til kvaða sem félagið megi þó alls ekki við í því erfiða samkeppnisumhverfi sem ríki á starfssvæði félagsins. Þessi breyting leiðir hins vegar til þess að FST skoðar álagningu kvaða í samræmi við 47. grein fjarskiptalaga. Tengir telur að fyrirhugaðar kvaðir á félagið hafi að hluta til verið samkvæmt aðgangskvöð eins og henni er lýst í 47. gr., m.a. aðgangur að rörum, lagnaleiðum og tilkynningar fyrirhugaðra framkvæmda. Í 48. gr. laganna kemur fram að kvaðir samkv. 47. gr. skuli skoðaðar sem vægara úrræði áður en ákvörðun er tekin um beitingu kvaða samkv. 48. gr. en taldi FST að þær myndu ekki duga einar og sér.
3. Ef FST telur nauðsynlegt að leggja kvaðir á Tengir telur félagið að fara verði mjög varlega í setningu kvaða á félagið. Með 47. gr. er hægt að leggja kvöð á innviði fyrirtækis um aðgang að mannvirkjum eða hluta þeirra. Markmiðið er að smærri fjarskiptafyrirtæki geti lagt net án þess að grafa skurði og byggja sérstaka aðstöðu. Miðað er við að kvaðir samkvæmt þessari lagagrein geti verið gagnlegar við uppbyggingu nýrra fjarskiptaneta, þ.e. í hverfi og staði þar sem engin net eru fyrir. [...] Þar er mikilvægt að fjarskiptafyrirtæki samnýti framkvæmdir við lagningu fjarskiptaneta eins og kostur er, bæði til að draga úr fjárfestingakostnaði en ekki síður til að draga úr raski og því ónæði sem framkvæmdum fylgja. Kvöð á Tengir sem auðveldar fyrirtæki eins og Mílu, sem ræður yfir miklum innviðum á öllu starfssvæði

Tengis, myndi vinna gegn markmið reglugerðarinnar um að stuðla að uppbyggingu nýrra háhraðaneta og auka samkeppni milli neta.

4. (28.) Samkv. 30 gr. reglugerðar um markaðsgreiningar skal leggja áherslu á meðalhóf við beitingu kvaða velja þá aðferð sem veldur minnstri röskun til að fást við tilgreint vandamál samkvæmt markaðsgreiningu. [...]

Í ljósi þess hvernig uppbygging háhraðanets hefur gengið í Fjallabyggð og hve skammt á veg komin hún er í þéttbýli Siglufjarðar, telur Tengir engin rök styðja fyrirhugaða niðurfellingu á kostnaðargreiningarkvöð á Mílu vegna aðgangs að rörum og lagnaleiðum í sveitarfélaginu. Fjarskiptastofa grundvallar ákvörðun sína á að samhliða ljósleiðaraútbreiðsla í Fjallabyggð sé umtalsverð, en Tengir telur það ekki rétt og væri áhugavert að rýna gögn sem sýna fram á það. Það sama á við um Norðurþing, en þar á eftir að leggja ljósleiðara í hluta Raufarhafnar. Þar sem um ræðir samhliða ljósleiðaraútbreiðslu í Norðurþingi, er Fjarskiptastofa vafalaust að vísa í Húsavík, en þar á Míla nánast alla rörainnviði sem mögulegt er að nýta til frekari lagningar ljósleiðara. Stór hluti ljósleiðaranets Tengis á Húsavík samanstendur af strengjum í rörakerfi Mílu, sem Tengir hefur keypt aðgengi að. Tengir á lítið af ónýttum rörainnviðum, en þess ber að geta að Tengir á enn eftir að leggja ljósleiðara í fjölda staðfanga á Húsavík, m.a. staðföng sem Míla lagði í áður en formlegt samstarf hófst eða sem Míla hélt utan samnings.

5. (30.) Í nýju samráðsskjali tiltekur FST að kvöðum um aðgang að mannvirkjum samkv. 47. gr. fjarskiptalaga sé bætt við Tengir, í samræmi við kvaðir á Mílu á markaði 3a. Þessi umfjöllun í samráðsskjalinu eru óskýr. Tengir er því ósammála því að hægt sé að jafna stöðu Mílu og Tengir saman eins og gert er í samráðsskjalinu. Eins og FST veit er mikill aðstöðumunur milli Tengis og Mílu á mörgum sviðum. Eitt það mikilvægasta er munur milli félaganna hvað varðar aðgang og umráð yfir stofnlínutengingum. Annað eru þeir miklu innviðir sem Míla á í jörðu og aðstaða á norðaustur- og austurlandi. [...]

6. Ef fyrirhugaðar kvaðir á umræddum mörkuðum eiga að þjóna tilgangi sínum og skapa ávinning fyrir neytendur, vill Tengir ítreka nauðsyn þess að þær séu útfærðar með skýrum hætti, taki mið af aðstæðum á markaði og taki jafnframt með afdráttarlausum hætti á samkeppnishindrunum og -brotum sem greind hafa verið í yfirstaðinni markaðsgreiningu. Tengir telur enn vera tækifæri til að skerpa á útfærslu ákveðinna kvaða í þessu sambandi. [...] Jafnframt telur Tengir mikilvægt að eftirlit með því að kvöðum sé framfylgt sé eftir og afleiðingar þess að brjóta kvaðir séu með þeim hætti að fjarskiptafyrirtæki hafi raunverulegan hvata til að fylgja þeim í hvívetna.

7. Tengir ítrekari athugasemdir sínar er varða gildandi kvaðir á Mílu sem og samkeppnisvandamál á viðkomandi mörkuðum. [...]

[...]

8. Markmið laga um ráðstafanir til hagkvæmrar uppbyggingar háhraðafjarskiptaneta nr. 125/2019 er að stuðla að og hvetja til hagkvæmrar uppbyggingar háhraðafjarskiptaneta, auðvelda sameiginlega nýtingu núverandi grunnvirkja og skilvirkari uppbyggingu nýrra innviða með mögulega lægri tilkostnaði. Fjarskiptafyrirtækjum, jafnt og öðrum rekstraraðilum neta samkvæmt skilgreiningu laganna, ætti því að vera skylt að veita aðgengi að fyrirliggjandi innviðum þegar slíkt er mögulegt. Í Reglugerð FST nr. 556 kemur fram í 4.gr. að við mótun kvaða skuli gæta þess að þær dragi ekki úr fjárfestingarhvata. Tengir telur að hluti fyrirhugaðra kvaða á félagið dragi verulega úr fjárfestingarhvata félagsins og vinni gegn markmiði fyrrgreindra laga.

9. (40.) Tengir telur að eina mögulega útfærslan á fyrirhugaðir kvöð um samnýtingu jarðvegsframkvæmda sé að kvöðin taki eingöngu til staða og svæða þar sem engir innviðir eða fjarskiptanet séu til staðar. Kvöðin geti einungis tekið til nýrra fjarskiptaneta í nýjum hverfum og stöðum. [...] Í ljósi fjölmargra

ágreiningsmála hvetur Tengir FST til að útfæra þau skilyrði sem hér er lýst með ítarlegum hætti. Tengir þarf að geta lagt mat á það með nokkuð skýrum hætti, hvenær félaginu bera að tilkynna fyrirhugaðar framkvæmdir.

10. [...]

11. Tengir ítrekar þá afstöðu sína að á Akureyri ríki verulega virk samkeppni á markaði 3a. Míla hefur nú s.l. vikur verið að hringja í íbúa á Akureyri og bjóða þeim ljósleiðara, óháð því hvort þeir eru á koparneti eða ljósleiðara Tengis. Míla hefur verið að upplýsa viðskiptavinum um að til standi að slökkva á koparkerfinu og þetta sé því nauðsynlegt. Þegar Tengir hefur leitað svara vegna þessa, bæði frá Mílu og Símanum, er þetta hins vegar ekki raunin, þ.e. ekki stendur til að slökkva á koparkerfinu á næstu misserum. [...]

12. Tengir vill ítreka fyrri umsagnir varðandi stöðu samkeppni á markaði 3a á Akureyri. Sterk staða Símans á Akureyri, gildandi heildsölusamningur Símans og Mílu og ekki síst verðskrá vettvangsþjónustu Mílu á Akureyri, styður að mati Tengis að á Akureyri ríkir virk samkeppni.

13. Hvað varðar fyrri umsögn Tengis um álagningu kvaða á félagið á markaði 3a vill Tengir ítreka:

- a. Tengir telur ekki ástæðu til að mótmæla fyrirhuguðum kvöðum um aðgengi að ljósleiðarakerfi félagsins. Þar á meðal aðgengi að heimtaugum, aðgengi að ómissandi aðstöðu, banni við afturköllun aðgangs, jafnræðiskvöð (að mestu leiti) eða kvöð um réttláta og sanngjarna verðlagningu. Þetta eru að mati Tengis eðlilegar og sanngjarnar kröfur til að tryggja samkeppni og sanngirni og koma í veg fyrir óheiðarlega viðskiptahætti.
- b. Tengir hefur komið mótmælum sínum vegna kvaða um tilkynningaskyldu sterkt á framfæri enda felur hún í sér gríðarlega skaðlegar afleiðingar fyrir Tengir að öllu leiti, sem yrðu að hluta óafturkræfar.

Fyrir hönd Tengir hf.,

Arna Rut Gunnarsdóttir

Framkvæmdastjóri